Waar kunt u op letten bij de financiële bescherming van uw kind met verstandelijke beperking?

mr. S.J.M. Joosten (Susanne)
notaris bij Het Notarieel Deventer

Programma

- Introductie Het Notarieel

- Uw eigen testament en praktische problemen bij de afwikkeling van uw nalatenschap

- Regelen voor uw kind, ook na uw overlijden

- Uw levenstestament

Het Notarieel

Vestigingen:
- Deventer
- Emmeloord
- Epe
- Kampen
- Meppel
- Nieuwegein
- Rijssen-Holten
- Veldhoven
- Zwolle

Vestiging Deventer

Rechtsgebieden:
- Vastgoed (particulier / commercieel);
- Ondernemingsrecht;
- Personen- en familierecht.

Fasen in het leven

Tijdens uw leven alles regelen:

1. levenstestament
2. testament
3. schenken

Levenstestament bepaalt

Niets geregeld?
Overgeleverd aan familie en vrienden.
Onduidelijkheid!
Soms houdt de rechter toezicht.

De wet en/of een testament bepaalt

Niets geregeld?
Onduidelijkheid.
Vaak ontstaat door onduidelijkheid onenigheid.

Overlijden – uw eigen testament

Wie erven er als er géén testament is opgemaakt?

- de echtgenoot/geregistreerd partner en kinderen (wettelijke verdeling);
- de ouders, broers en zusters;
- de grootouders;

met plaatsvervulling voor de afstammelingen van kinderen, broers, zusters, ouders en grootouders.

Overlijden – de wettelijke verdeling (I)

- Langstlevende ouder krijgt alle goederen van de nalatenschap, De langstlevende is aansprakelijk voor de schulden van de nalatenschap;
- Een kind krijgt een vordering in geld ter grootte van zijn erfdeel, verminderd met de eventuele erfbelasting (voorgeschoten door de langstlevende);
- Het erfdeel van kind is in beginsel pas opeisbaar bij overlijden van de langstlevende ouder.

Overlijden – erfbelasting (I)

Vrijstellingen erfbelasting (cijfers 2025)

partner	€ 804.698,00 *
(klein)kinderen	€ 25.490,00
Kind met beperking	€ 60.359,00
overig	€ 2.658,00

Goede doelen met ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) hoeven geen belasting te betalen over een erfdeel of legaat.

* Geen rekening houdend met pensioenimputatie.

Overlijden – erfbelasting (II)

Tarieven erfbelasting (cijfers 2024)

	partner/kind	kleinkinderen	overig
0 – € 154.197,00	10%	18%	30%
€ 154.197 – hoger	20%	36%	40%

Overlijden – erfbelasting (II)

Een rekenvoorbeeld:

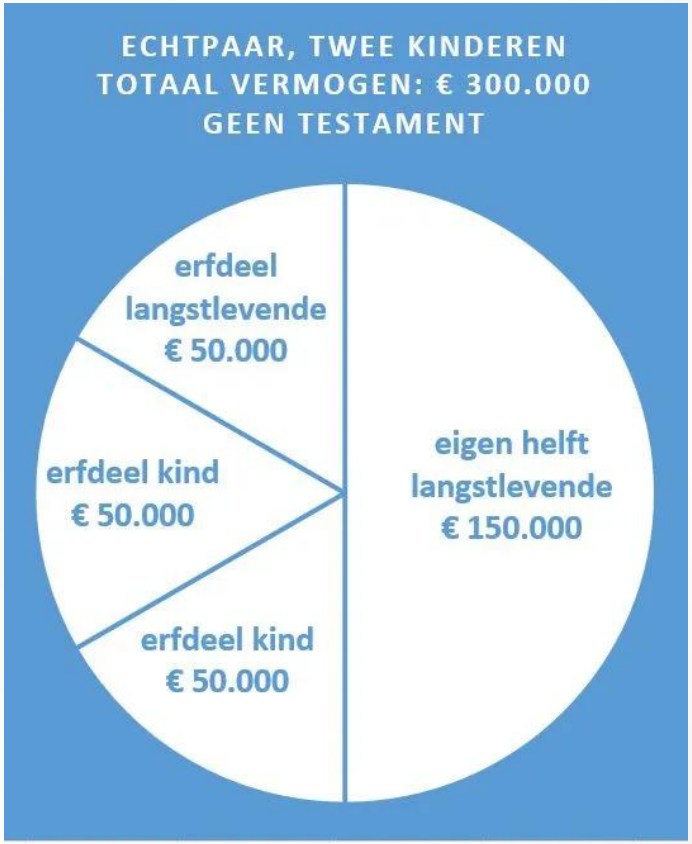

Overlijden – erfbelasting (II)

Hoeveel erfbelasting is er verschuldigd?

Bij eerste overlijden: € 5.000,00

Bij tweede overlijden: € 15.000,00

Testament (I)

Redenen om een testament op te laten stellen:

- U wilt ook na uw overlijden de zorg voor uw kind zo goed mogelijk voortzetten
- U wilt dat uw vermogen, waar mogelijk en nodig, bij uw kind terecht komt, en niet bij derden
- Dubbele vererving van vermogen is niet wenselijk

Testament (II)

Welke opties zijn er dan?

- Onterving van een kind
- Een geldbedrag gelijk aan de legitieme portie
- Een tweetrapsmaking
- Vruchtgebruik voor uw kind
- Een testamentair bewind
- Een testamentaire last

Combinatie van opties!

Testament (III)

Onterving:

- Kind is geen erfgenaam, maar behoudt wel een aanspraak op de legitieme portie. Kan niet worden uitgesloten!
- Kind (of bewindvoerder) kan/moet beroep doen op de legitieme portie
- Wel recht op een geldbedrag, geen inspraak bij afwikkeling

In de legitieme stellen:

- Kind krijgt bij voorbaat een geldbedrag gelijk aan de legitieme portie
- Legitieme portie is de helft van wettelijk erfdeel
- Aan dit geldbedrag kun je voorwaarden verbinden, bijvoorbeeld bewind.

Testament (IV)

Nadeel onterving of legitieme portie:

Bij later overlijden van uw kind betaalt opvolgende erfgenaam nogmaals erfbelasting.

Het tarief voor broers en zussen is hoger dan voor kinderen, de vrijstelling is lager.

Oplossing: tweetrapsmaking

- Broer of zus erft ‘rechtstreeks’ van u;
- Dus lager tarief van toepassing
- Ook hier: tijdens leven van kind behoort vermogen hem wel toe.

Testament (VI)

Alternatief: vruchtgebruik

U benoemt anderen tot erfgenaam, zij worden ‘bloot eigenaar’.

Uw kind krijgt een legaat van vruchtgebruik van zijn/haar erfdeel.

Bij overlijden van het kind vervalt het vruchtgebruik zonder heffing van erfbelasting

Testament (VII)

Verouderd advies: fondsentestament:

Testamentaire last: aan de overige erfgenamen werd de last opgelegd om in de verzorging van het kind te voorzien.

De last omvat de verplichting om een deel van de nalatenschap af te zonderen in een fonds.

Risico: als de last niet wordt nagekomen, dan vervalt de erfstelling voor de erfgenaam.

Afwikkeling van uw nalatenschap

- Iedere erfgenaam kiest of hij een nalatenschap zuiver of beneficiair aanvaardt, of verwerpt.
- De wet bepaalt: een onder bewind gestelde kan de nalatenschap enkel beneficiair aanvaarden.
- Beneficiaire aanvaarding, gevolg: wettelijke vereffening van een nalatenschap
  - Oplossing: wijs een executeur aan
- Benoem ook een bewindvoerder in uw testament, het erfdeel van uw kind wordt beschermd.
  - Andere vorm van bewind dan wettelijk bewind

Testament voor uw kind?

Wie kan een testament maken?

- handelingsbekwame personen
- minderjarigen die 16 jaar of ouder zijn
- personen die wegens een andere grond dan wegens geestelijke stoornis onder curatele zijn gesteld
- personen die wegens geestelijke stoornis onder curatele zijn gesteld, mits toestemming van de kantonrechter

Testament voor uw kind?

Notaris beoordeeld de wilsbekwaamheid

- kan de testateur goed aangeven wat hij wil regelen?
- beschermende taak notaris
- voorkoming beïnvloeding door derden
- artsenverklaring

Uw kind wordt 18 jaar

- Ouders zijn financieel verantwoordelijk voor een kind tot 21 jaar
- Maar: zodra een kind 18 jaar wordt, is de ouder niet langer de wettelijk vertegenwoordiger.
- Meerderjarigen zijn in beginsel handelingsbekwaam.

Uw kind wordt 18 jaar

Drie mogelijkheden:

- Onder bewindstelling
  - Beheer van financiën
  - Onder bewindgestelde is handelingsonbevoegd (niet: handelingsonbekwaam)
- Onder curatele stelling
  - Ingrijpender dan bewind: handelingsonbekwaam
- mentorschap

Uw kind wordt 18 jaar

- Rekening en verantwoording
- Machtiging nodig voor handelingen?

- Belangrijk: wat u niet meer kunt? Tweede of andere bewindvoerder laten benoemen.
- Beide bewindvoerders zijn voor het geheel verantwoordelijk

Levenstestament –(I)

Wie beslist er indien u dat niet meer kunt?

- Gevolmachtigde aanwijzen voor uw financiën en uw medische beslissingen
- Wensen vastleggen
- Maar ook: wie neemt het van u over indien u niet langer als bewindvoerder of curator kunt optreden?

Vragen

Vragen?

Gegevens Het Notarieel Deventer

Bergweidedijk 12
Postbus 197
7400 AD Deventer
t 0570-619792
www.hetnotarieel.nl
info@hetnotarieel.nl

Disclaimer

Deze handout is opgesteld door Het Notarieel en heeft uitsluitend tot doel om algemene informatie te geven.

De informatie beoogd niet volledig te zijn.

Het Notarieel aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud van de handout en de naar aanleiding daarvan gegeven informatie.